

Eessõna

Toomas Veidebaum – Tervise Arengu
Instituudi teadusdirektor

Eesti Arsti erinumber sisaldab lühiülevaadet Eesti terviseuuringu 2006 (ETeU 2006) tulemustest erinevate tervisevaldkondade kaupa. ETeU 2006 on teine suuremahuline Eesti täiskasvanud elanikkonda hõlmav küsitlusuuring, mille põhieesmärkideks on saada ülevaade rahvastikustruktuurile vastavast tervise seisundist ning selle seostest sotsiaalsete ja käitumuslike näitajatega, samuti tervist kahjustavate riskitegurite levimusest. Sellised mahukad uuringud võimaldavad analüüsida tervisega seotud enesehinnangu, arstiabi kättesaadavuse ja ravimite kasutamise seost teiste sotsiaal-majanduslike teguritega. Eelmine analoogne uuring toimus 1996. aastal, ja nii on võimalik hinnata muutusi, mis on viimasel kümnendil elanikkonnas tervisega toimunud.

ETeU 2006 ettevalmistus algas 2005. aastal. Uuringu korraldas Sotsiaalministeeriumi tellimusel Tervise Arengu Instituut. Uuring sai teoks mitme ametkonna koostöös. Siinkohal olgu tänuga märgitud Statistikaameti abi valimi koostamisel ja riigiuuringute tegemise kogemuste jagamisel. Andmed koguti koostöös OÜ Saar Poll ja OÜ Faktum & Ariko küsitlusvõrkudega.

ETeU 2006 on ankeedil põhinev küsitlusintervjuu, mis hõlmas 15–84aastaseid mõlemast soost alalisi elanikke üle kogu Eesti. Harmoneeritud küsimustikega terviseuuringuid on plaanis perioodiliselt kor-

raldada enamikus Euroopa Liidu riikides ning need annavad võimaluse võrrelda Eesti olukorda teiste Euroopa riikidega. Sellised juhuvalimil põhinevate kõiki inimrühmi hõlmavate uuringute tulemused on tõendus- põhiseks aluseks riigi tervishoiu- ja sotsiaal- poliitika kujundamisel ning planeerimisel, samuti riikliku terviseraporti koostamisel.

Artiklikogumikus analüüsitakse Eesti rahvastiku tervise arengut laiemalt, iseloomustatakse immigrantrahvastiku tervist, depressiooni ja ärevuse esinemist rahvastikus ning tervisest tulenevat igapäevast toimetulekut. Artiklites on käsitletud tervist hoidvat käitumist, riskikäitumist, inimeste kehalist aktiivsust, ravimite tarvitamist ja teisi isiku käitumuslikke jooni, mis mõjutavad tervist.

Eesti Arsti erinumber on kolmas uurin- gut kajastav väljaanne uuringu metodoloogia ja tabelikogumiku kõrval. Artiklikogu- mikus avaldatu põhjal saavad nii tervishoiu töötajad kui ka poliitika kujundajad ülevaate uuringu põhitulemustest. Kuigi mitmes artiklis on kasutatud võrdlust 1996. aasta terviseuuringu andmetega, vajavad saadud tulemused edaspidist analüüsi, et selgitada tervisenäitajate ja neid mõjutavate tegurite põhjuslikke seoseid, ja hinnangut, kuidas need näitajad näevad välja rahvusvahelises võrdluses.

Uuringu metodoloogia on kättesaadav TAI kodulehel uuringute ja analüüsides 2007. aasta jaotuse all, seal on ka taotlus- vormid kõikidele asjast huvitatutele andme- te taotlemiseks.